

آیا مصرف بال و گردن مرغ برای سلامتی ضرر دارد ؟

22 تیر 1402

دکتر حمیدرضا خدایی، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی درباره شایعه مرغ های هورمونی، با بیان اینکه مرغ های هورمونی بزرگترین دروغ قرن است، گفت: «در سیستم های پرورشی طیور، حداقل سه نوع پرورش مرغ وجود دارد یک نوع پرورش مرغ گوشتی است که به لطف پیشرفت اصلاح نژاد و تغذیه مناسب حداکثر دو ماه بیشتر طول نمی کشد که مرغ ها رشد کنند و توجه شود که این مرغها و خروس ها اصلا به سن بلوغ نمی رسند. این نوع مرغ ها برای مصرف به بازار عرضه می شوند. دسته دوم مرغ های تخم گذار هستند که از تخم مرغ آن ها استفاده می کنیم. دسته سوم مرغ های لاین (یا اجداد) هستند که از این نوع مرغ ها جوجه کشی می کنیم و اصلا به چرخه خوراک ما وارد نمی شوند (و ممکن است از گوشت آنها در صنایع غذایی مانند سوسیس و کالباس استفاده شود)»

وی در ادامه گفت: «ما به عنوان مصرف کننده فقط از مرغ ها یا خروس های گوشتی استفاده می کنیم. برای اینکه این نوع مرغ ها در دوره پرورش 42 روزه خیلی خوب رشد کنند پرورش دهندگان طیور اقداماتی را انجام می دهند؛ که یکی از آنها استفاده از محرک های رشد مانند آنتی بیوتیک ها است، اما باید گفت هورمون به هیچ عنوان در پرورش مرغ ها استفاده نمی شود.»

دلایل عدم استفاده از هورمون در صنعت طیور

وی در توضیح بیشتر درباره دلایل عدم استفاده از هورمون در صنعت طیور، گفت: «اولین دلیل این است که این کار صرفه اقتصادی ندارد ما نمی توانیم به عنوان مثال یک گله 100 هزارتایی مرغ داشته باشیم و بیایم به تک تک آنها هورمون تزریق کنیم چون هورمون بسیار گران است و به واسطه اینکه اصلاح نژاد و تغذیه اصولی و برخی محرک های رشد گیاهی بی آزار مشکل رشد مرغ ها را حل کرده است پس اصلا پرورش دهندگان مرغ به استفاده از روش بسیار گران تزریق هورمون، نیازی پیدا نمی کنند. بنابراین با اطمینان می گویم در صنعت طیور به هیچ عنوان هورمون استفاده نمی شود ولی در بخش های دیگر صنعت دامپروری مثل پرورش دام بزرگ ممکن است از هورمون استفاده کنند.»

وی خاطرنشان کرد: «در پرورش مرغ گوشتی یعنی مرغی که گوشتش مورد استفاده ما قرار می گیرد هورمون استفاده نمی کنیم دلیلش این است که اصلاح نژاد قبلا مشکل رشد مرغ ها را حل کرده است و مرغ ها در عرض 42 تا 50 روز به بازار مصرف می رسند و نکته دوم گرانی هورمون است که به واسطه گرانی آن صنعت دامپروری زیر بار استفاده از هورمون برای مرغ گوشتی نخواهد رفت.»

وی درباره مصرف مرغ های با وزن متوسط گفت: «پیشتر فرهنگ تغذیه ای ایرانیان به این صورت بود که تصور می کردند هر قدر مرغ وزن بیشتری داشته باشد، بهتر است اما خوشبختانه در حال حاضر مصرف مرغ های در وزن 2 کیلوگرم بین مردم رایج شده است که این بسیار خوب است. اصولا مرغهای هم وزن نشان دهنده ی مدیریت مطلوب و یک پارچه ی مرغدار است.»

عوارض مصرف آنتی بیوتیک در پرورش مرغ

وی تاکید کرد: «مرغ های هورمونی دروغ بزرگ قرن در صنعت طیور ایران است ولی متأسفانه استفاده از آنتی بیوتیک در پرورش مرغ ها برای رشد بیشتر مرسوم و مد نظر برخی مرغداران است . این پرورش دهنه گان از آنتی بیوتیک ها به عنوان محرک رشد مرغ ها استفاده می کنند. البته برخی مرغ داری ها ادعا می کنند مرغ سبز تولید می کنند و در جیره غذایی مرغ هایشان آنتی بیوتیک نیست و ما به دلیل خصوصیات ظاهری، وزن و رشد یکنواخت این مرغ ها اصل را بر صحت گفته هایشان می گذاریم.»

وی درباره عوارض مصرف آنتی بیوتیک در پرورش مرغ برای بدن انسان گفت: « وقتی بیماری عفونی می گیریم و به پزشک مراجعه می کنیم برای ما آنتی بیوتیک تجویز می کند و به مصرف کامل آنتی بیوتیک توصیه می کند . ما به این دوز، دوز درمانی می گوئیم که عفونت های باکتریایی بدن ما را به صورت کامل از بین می برد. وقتی در پرورش مرغ ها از آنتی بیوتیک استفاده شود ؛ آنتی بیوتیک هایی که از طریق گوشت مرغ وارد بدن مصرف کنندگان می شد دوز درمانی نیست و یک دوز ضعیفی است که ممکن است مقاومت ایجاد کند.»

وی افزود: « یک زمانی اگر بیمار به دلیل سینوزیت به پزشک مراجعه می کرد و پزشک یک آنتی بیوتیک ساده برای بیمار تجویز می کرد و بیمار بهبود پیدا می کرد اما بعد از یک مدتی که دوباره بیماری فرد عود می کند باید آنتی بیوتیک قوی تری برای فرد تجویز شود که این چرخه به طور مداوم تکرار می شود؛ قطع به یقین نمی توانم این را بگویم ، ولی شاید یکی از دلایل سخت شدن درمان ها با آنتی بیوتیک بجز تجویز غیر اصولی آنتی بیوتیک در کشور ما، استفاده از فراورده هایی باشد که ممکن است در درون خود مقادیر جزیی آنتی بیوتیک داشته باشند بنابراین ضرر استفاده از آنتی بیوتیک در مرغ ها برای مصرف کننده است.»

آیا مصرف گردن و بال مرغ ممنوع است؟

وی درباره باور عمومی مردم درباره عدم استفاده از گردن یا بال مرغ به دلیل تزریق واکسن، گفت: «قسمت هایی که پوست به استخوان نزدیک می شود هم ما رگ های بیشتری داریم و هم ممکن است تجمع چربی داشته باشیم و البته طبق نظر عوام تجمع هورمون ها در این قسمت ها بیشتر باشد بنابراین مصرف کردن نواحی که به استخوان نزدیک است به واسطه عروق خونی و لنف و چربی ها این باور را در افراد ایجاد می کند که ممکن است گردن یا بال مرغ قسمت های مضر برای مصرف باشد که این باور اشتباهی است در این قسمت های مرغ بیشتر تجمع چربی را داریم شاید توصیه ای که برای عدم استفاده از این نواحی مرغ می شود به همین موضوع تجمع چربی برمی گردد. البته لازم است اضافه کنم محل تزریق واکسن در طیور گردن و بال نیست و در ماهیچه های با ضخامت است و نکته ی دیگر اینکه برخی واکسن ها اساسا خوراکی است.»

وی افزود: «گفته می شود در بال و گردن مرغ هورمون جمع می شود این در حالی است که در پرورش مرغ گوشتی اصلا مرغ بالغ نمی شود که بخواهد هورمون های جنسی را در این قسمت ها ذخیره کند. مرغ نزدیک چهار ماه طول می کشد که به بلوغ برسد ما زیر دو ماه این مرغ ها را به بازار عرضه می کنیم بنابراین ما مرغی را مصرف می کنیم که اصلا بالغ نیست که بخواهیم هورمون جنسی تولید کرده باشد که در قسمت های بال و گردن ذخیره کرده باشد و این موضوع را قویا تکذیب می کنم.»

مرغ هایی که دچار خون مردگی شده اند را می توان مصرف کرد؟

وی درباره مصرف گوشت مرغ هایی که دچار خون مردگی یا کبودی می شوند ، گفت: «مصرف آن اشکالی ندارد. دلیل کبودی این است که رگ پاره شده و خون به زیر پوست مرغ رفته است. البته قطعا این موضوع در بازار پسندی مرغ تاثیر می گذارد.»

وی تاکید کرد: «چیزی به اسم مرغ هورمونی وجود ندارد و این یک بازارگرایی بیش نیست و متأسفانه افراد غیر مطلع به این موضوع دامن می زنند. باید افراد را هدایت کنیم در زمینه تخصص خودشان صحبت کنند. بنده اجازه ندارم در حوزه پزشکی وارد شوم، صنایع غذایی ها اجازه ندارند به حوزه دامپروری و دامپزشکی وارد شوند، دامپروری ها هم اجازه ندارند به حوزه صنایع غذایی وارد شوند کما اینکه همه دارند یک کار مشترک انجام می دهند و هدف رساندن محصول سالم به دست مصرف کننده است.»

وی در پایان گفت: «صفحات اینستاگرام و فضای مجازی را که می بینید اطلاعات زیادی وجود دارد که اصلا صحت ندارد مثلا در مورد خواص قهوه که اگر پیگیر اخبار باشید یک روز می گویند قهوه خوب است یک روز می گویند بد است. شاید اظهار نظر متناقض به دلیل به کار بردن شیوه های نامطلوب علم آمار در تحقیقات باشد. ما یک سر درگمی آماری در برخی مطالعات علوم پزشکی و تجربی داریم و آن این است که فقط یک رابطه را به دست می آورند یک ضریبی را به دست می آوریم. در حالی که باید توانایی این را داشته باشیم که وقتی رابطه ای را به دست می آوریم توجیه علمی آن را هم بر اساس منابع و مآخذ داشته باشیم.»